

Information om försäljning av tobaksfria nikotinprodukter till konsumenter

Från och med den 1 augusti 2022 gäller lagen om tobaksfria nikotinprodukter. Där står bland annat att detaljhandlare som ska sälja sådana produkter till konsumenter först måste anmäla det.

Det här informationsbladet är en sammanfattning av vissa bestämmelser som gäller vid försäljning av tobaksfria nikotinprodukter. Det är viktigt att du som detaljhandlare känner till alla regler som gäller för verksamheten.

Du som vill sälja tobaksfria nikotinprodukter till konsumenter måste från och med den 1 augusti 2022 anmäla det till kommunen eller till Folkhälsomyndigheten. **Det gäller även om du har sålt produkterna innan och även om du har tillstånd för att sälja tobaksvaror.** Du får inte sälja dessa produkter innan anmälan har lämnats in.

Definitioner i lagen om tobaksfria nikotinprodukter

- Tobaksfri nikotinprodukt – en produkt utan tobak som innehåller nikotin för konsumtion.
- Med detaljhandel menas försäljning till konsumenter.
- Ett försäljningsställe är ett fysiskt försäljningsställe eller en webbplats för detaljhandel.
- Ett fysiskt försäljningsställe är en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel.

Var ska anmälan lämnas in?

En näringsidkare som har sitt säte eller fasta driftsställe för näringsverksamhet i Sverige ska anmäla till den kommun där det fysiska försäljningsstället är beläget. Om ett fysiskt försäljningsställe saknas ska anmälan göras till den kommun där företaget har sitt säte. Om företaget saknar säte inom landet görs anmälan till den kommun där företaget har fast driftsställe.

Ny lag om tobaksfria nikotinprodukter

Från och med den 1 augusti 2022 regleras tobaksfria nikotinprodukter i lagen om tobaksfria nikotinprodukter. Du som vill bedriva försäljning av dessa produkter till konsumenter ska bland annat tänka på det här

- Försäljningen ska först anmälas till kommunen eller Folkhälsomyndigheten.
- Åldersgränsen är 18 år för att få köpa produkterna.
- På försäljningsstället ska det finnas ett klart och tydligt meddelande om 18-årsgränsen.
- Bestämmelser om märkning av tobaksfria nikotinprodukter börjar gälla den 1 januari 2023. Produkter som har tillverkats eller funnits för handel före den 1 januari 2023 omfattas av övergångsbestämmelser
- Kommunen, Polismyndigheten och Folkhälsomyndigheten får utföra tillsyn.
- Kommunen får göra kontrollköp.
- Den nya lagen reglerar inte e-cigarett och påfyllningsbehållare som innehåller nikotin. För dem gäller i stället lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Saknar näringsidkaren säte eller fast driftsställe för näringsverksamhet i Sverige ska anmälan göras till Folkhälsomyndigheten.

Egenkontroll

Du som bedriver detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter ska utöva egenkontroll över både försäljningen och den övriga hanteringen av tobaksfria nikotinprodukter och se till att det finns ett egenkontrollprogram som är lämpligt för verksamheten. I egenkontrollprogrammet ska du beskriva vilka rutiner verksamheten har för att följa lagen. I anmälan till kommunen eller Folkhälsomyndigheten ska du bifoga egenkontrollprogrammet.

Om några uppgifter ändras efter att anmälan har lämnats in ska ändringarna utan dröjsmål anmälas till kommunen respektive Folkhälsomyndigheten.

Ålderskrav

Tobaksfria nikotinprodukter får inte säljas eller lämnas ut i näringsverksamhet till någon som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut en tobaksfri nikotinprodukt ska vara säker på att mottagaren har fyllt 18 år. Om man misstänker att produkten ska lämnas vidare till någon under 18 år får den inte lämnas ut.

Produkterna ska tillhandahållas på ett sådant sätt att det går att kontrollera mottagarens ålder. Detta gäller även om de säljs via till exempel en automat, webbhandel eller på liknande sätt.

På försäljningsstället ska det finnas ett tydligt och synbart meddelande med information om förbud att sälja eller lämna ut tobaksfria nikotinprodukter till någon som inte fyllt 18 år.

Märkning

På förpackningar till tobaksfria nikotinprodukter ska det finnas en innehållsdeklaration och en text som upplyser om nikotinets skadeverkningar, en så kallad hälsovarning.

Märkningen på förpackningen eller på produkten får inte antyda att produkten är mindre skadlig än liknande produkter. Den får inte heller likna ett livsmedel eller en kosmetisk produkt.

Bestämmelser om märkning börjar gälla den 1 januari 2023. En produkt som har funnits på marknaden och som tillverkats före den 1 januari 2023 får fortsätta att säljas fram till och med den 1 juli 2023, även om varan inte uppfyller kraven på märkning.

Marknadsföring

Vid marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter till konsumenterna ska du som näringsidkare vara måttfull. Reklam eller andra marknadsföringsåtgärder får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av tobaksfria nikotinprodukter. För mer information om regler gällande marknadsföring se Konsumentverket.

www.konsumentverket.se

Brister i produkten

Om du som detaljhandlare upptäcker brister i produkten ska du omedelbart kontakta Folkhälsomyndigheten. Det kan exempelvis vara att produkten inte är säker, av god

kvalitet eller att den på annat sätt inte uppfyller kraven i lagen eller tillhörande föreskrifterna. Läs mer på Folkhälsomyndighetens webbplats.

www.folkhalsomyndigheten.se

Tillsyn och kontrollköp

Kommunen, Polismyndigheten och Folkhälsomyndigheten kan utföra tillsyn, alltså kontrollera att du sköter verksamheten så att lagkraven följs.

Kommunen har även rätt att göra kontrollköp för att se till att ålderskontroll sker vid försäljning av tobaksfria nikotinprodukter.

Vad kan hända om reglerna inte följs?

Om du som näringsidkare inte följer reglerna kan du få en varning eller föreläggande om att du måste åtgärda bristerna. Du kan också förbjudas att sälja tobaksfria nikotinprodukter.

Det är straffbart att bryta mot vissa regler, och det innebär att du kan dömas till böter eller fängelse.

Det är därför viktigt att du som näringsidkare har rutiner i verksamheten som säkerställer att reglerna följs.

Avgifter

Kommunen får ta ut en avgift för sin tillsyn av tobaksfria nikotinprodukter.